

Autor: Martin Aurelio

V 90. letech a prvních letech nového století se nacházelo antiglobalizační hnutí pevně na levici. Dnes, když tuto úlohu převzala pravice, bude zajímavé pozorovat, jak velká část levice udělá čelem vzad a také jestli se pravici podaří uspět tam, kde levice opakovaně selhala.

Když v roce 1994 vstoupila v platnost Severoamerická dohoda o volném obchodu (NAFTA), prvním hnutím, které proti ní vystoupilo, byli zapatističtí povstalci v jižním Mexiku, kteří dokument označili za „rozsudek smrti“ pro mexické (většinou indiánské) rolníky. 1. leden 1994 si zvolili k ohlášení své revolty právě proto, že ten den nabyla účinnosti i NAFTA. Ze zapatistů se rychle stala *cause célèbre* americké i evropské levice, především díky výřečnému a charismatickému vůdci subcomandantemu Marcosovi. (Ten je zajímavý i rasového pohledu, protože přestože se zapatisté prezentují jako hnutí *indigenismo*, jejich mluvčí a stratég – a jediný, kdo z celého hnutí svět zajímal – byl světlý Mexičan, kterému v žilách zřejmě kolovalo více španělské než indiánské krve.)

Black bloc v Praze v roce 2000.

První velký protiglobalizační protest se odehrál při zasedání Světové obchodní organizace (WTO) v Seattlu roku 1999. Šlo o dnes proslulou „Bitvu v Seattlu,“ nekonečně levicí oslavovanou jako vítězství, protože protestujícím se skutečně podařilo na celý den znemožnit zasedání WTO, přestože v delším časovém horizontu tím nedosáhli vůbec ničeho. Je oslovována také díky vzniku krátkodobého (velmi krátkého – doslova pár dní) spojení odborových skupin zastupujících americký průmysl a ekologických skupin jako *Earth First!* Pod transparenty s nápisy „Teamsters a Turtles – konečně pohromadě“ pochodovali bok po boku odboráři spolu s levičáckou mládeží „pouličního divadla“, přestože z toho kontrastu v ten moment byli poněkud nesví.

(Pokračování textu...)